

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett à 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati pett vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Vladi so dnevi šteti

Režimski stranki računata z nazadovanjem svojih glasov. — Radikali si iščejo novih zaveznikov. — Konceptije gg. Trifkovića in Uzunovića. — Že prihodnji teden je pričakovati krize.

Beograd, 19. januarja. Radi pravoslavne praznika »Bogojavljenja« ni bilo danes dopoldne v predsedništvu vlade in v Narodni skupščini nobenih dogodkov. Po kuluarjih Narodne skupščine je bila pritrjena uradna objava, s katero se sklicuje na dan 25. januarja »Narodne skupščine z dnevnim redom: Določitev dnevnega reda. Kakor se doznava, bo kot prva točka dnevnega reda postavljen zakonski načrt o vrhovni državni upravi, ki se že nahaja v Narodni skupščini. Tekom debate o tem zakonu bodo nekateri ministri morda odgovorili tudi na posamezne interpellacije.

Takoj po sprejetju zakona o vrhovni državni upravi bo Narodna skupščina pričela razpravo o državnem proračunu za leto 1927-28. Iz vseh krajev prihajajo poročila, da je položaj vladnih strank napram volilstvu ogrožen in da vali volilstvo vso krivdo za sedanjo krizo in težak položaj posrednih stanov kakor cele države na vlado. Zlasti nevarna se poročila iz Bosne in Vojvodine, kjer je od-

por proti radikalni stranki močan in se pojavlja tudi v sovražnih nastopih proti radikalnim govornikom na volilnih skupščinah. Radikali se tolažijo s tem, da je tudi Radićeva stranka v nazadovanju in da je bil Stjepan Radić prisiljen razviti zelo naporno vsakodnevno agitacijsko delovanje, da reši vsaj svoje glavne postojanke. Radikali se končno tolažijo s tem, da jim bo po oblastnih volitvah lažje ostreli se Stjepana Radića, ker bo slabost njegove stranke po 23. januarju postala očitna.

V tej smeri se gibljejo tudi poskusi radikalnih voditeljev, ki sondirajo teren za novo vlado po 23. januarju, zlasti se v tem oziru trudijo Pašićevci, da bi pridobili SDS, na kar bi v tem slučaju bil poverjen mandat za sestavo nove vlade sedanjemu predsedniku Narodne skupščine Marku Trifkoviću. Po drugi strani pa je znano, da pripravljajo predsednik vlade Nikola Uzunović kombinacijo z demokrasko zajednico in klerikalci. Toliko je gotovo, da je pričakovati po 23. januarju izbruh vladne krize.

Nemogoč proračun kmetijskega ministarstva

Kaj je storil g. Pucelj za poljedelstvo. — Znatne redukcije kmetijskih strokovnjakov. — Projektirani kmetijski šoli v Zalcu in Škofji Loki črtani.

Beograd, 19. februarja. Svočna debata v finančnem odboru je veljala proračunu ministarstva za poljedelstvo. Proračun tega ministarstva je napravil na vse prisotne člane finančnega odbora brez razlike strank uprav porazen vtis. V uvodnem nagovoru se je sedanjí minister za poljedelstvo Vasa Jovanović izgovarjal s tem, da je proračun v bistvu sestavljen njegov prednik, bivši minister Pucelj. Gospod Pucelj je povzela osebnost izdatke za približno 400.000 Din, dočim je črtal materialne izdatke v korist poljedelstva za ničmanj kot za 28 milijonov dinarjev in je zlasti reducirala razne podpore za sadjarstvo, živinorejo, vinorejo in za kmetijske zadruge. Finančni odbor je proračun še bolj »predeležal« na škodo kmetijstva. Reduciranih je ničmanj kot 33 poljedelskih strokovnjakov, oblastnih referentov. Pri agrarnih operacijah v Ljubljani in Mariboru so ukinjena

mesta referentov agrarno - tehničnega urada, tehničnega odbora, planinskega nadzornika, vladnih referentov, dveh arhivskih uradnikov, 10 zvanikov, in 20 služiteljev. Ministrstvo je črtalo kredite za hmeljarsko šolo v Zalcu in za mlekarško šolo v Škofji Loki.

Poslanec Demetrović je v debati naglašal, da je proračun poljedelskega ministarstva prava sramota za Radićevu stranko, ki agita med narodom, da je seljaška, med tem ko je njen zastopnik minister Pucelj sestavljal tak proračun, ki onemogoča vsak razmah poljedelstva v naši državi. Radićevci reducirajo strokovnjake, ki so v neposredno zvezi z ljudstvom in ki mu lahko pomagajo z gospodarskimi nasveti. Velik del materialnih izdatkov tega ministarstva se uporablja za urade ministrstva, dočim za poljedelstvo ne ostane ničesar.

Ljubljana v ogledalu policijske statistike

200 radio-aparatur — 300 avtomobilov — 1200 zabavnih prireditev — 6000 potnih listov — 800 aretacij in 6000 ovadb — 13.000 Din glob.

Policijska direkcija v Ljubljani je izdala kratko statistiko o svojem poslovanju v letu 1926, ki je obenem čedno ogledalo življenja in vrvenja v Ljubljani in ki nam kaže vse, žalostne in slabe strani mestnega življenja. Kaže nam tudi, kako se naglih korakov Ljubljana bliža vsemestnemu življenju, zlasti kar se tiče kriminalitete, čemur je treba iskati vzroka predvsem v geografičnem položaju Ljubljane kot obmejnega mesta. Evo nekaj zanimivosti iz statističnega pregleda:

Ljubljana se vedno bolj zanima za radio; v mestu je bilo koncem leta 1926 v evidenci 212 radio-sprejemnih aparatov. Koncem leta 1926 je imela policija v evidenci 206 osebnih avtomobilov, 88 tovornih avtomobilov in 2 avtobusa. Naravno, da so v Ljubljani v rabi še druga, stara vozila, kočije in zapravljivčki, s katerimi se vozijo veseli Ljubljanci ob nedeljah v okolico in jih vporabljajo poslovni ljudje ob delavnikih. Koncem leta je bilo v mestu prijavljenih 303 kočij. Radi neprijava vozil pa je bilo z globlo kaznovanih 21 strank. Plačati so morali 17.286 dinarjev globe po taksnem zakonu. Denar je šel v državno blagajno.

Policijsko ravnanje je izdalo lanske leto 1221 novih potnih listov, podaljšanih pa je bilo 4710 starih. Inozemcem je policija vidirala 6043 potnih listov. Potovalna sezona je bila na višku v mesecih juniju, juliju, avgustu in septembru.

Ljubljanci se radi zabavajo. Policiji je bilo v letu 1926 prijavljenih 1221 večjih in manjših zabavnih prireditev.

Društveno in politično življenje je bilo leta 1926 precej živahno. Policiji je bilo prijavljenih 427 društvenih občnih zborov in 25 velikih političnih shodov. Ljubljanci so prešli na policiji 1155

orožnih listov za samokrese, puške in drugo orožje.

Samomorilna manija se v mestu lani ni kdovekak razpasla. Nit življenja si je samovoljno prestriglo 21 oseb. Več je bilo nezgod, deloma prav težkih, kakor ona v Mostah in pri trdnji Salus na Aleksandrovi cesti. Celokupno je bilo 27 večjih nesreč.

Ljubljanci so našli in izročili policiji 668 različnih predmetov, tudi dragocenih, razveseljiv znak, da poštenje med nami še ni izumrlo.

Zanimiva je statistika o zločincih, s katerimi je imela policija obilo posla. Detektivni in stražniški so prijeli in privedli na policijo 331 oseb radi hudodelstva, ovadili pa so jih 278. Od teh je bilo 517 moških in 92 ženskih. Radi raznih prestopkov je bilo aretiranih 428 oseb, ovadenih pa 5965. Od zadnjih je bilo 2437 oseb ovadenih samo radi prestopkov cestnopolijskega reda. Policijsko je bilo kaznovanih 3710 oseb in sicer na zaporno kazen 391 oseb, a na globo 3319 oseb. Veseljak in pomočnjak so morali v preteklem letu globoko seči v svoj žep ter plačati v prid ubožnih zakladov mestne občine, občin na Viču, v Mostah in Zgornji Šiški čedno svetlo 128.640 dinarjev. Iz policijskega okoliša je bilo lani izgnanih 348 oseb.

Pribečević v Nišu

Niš, 19. januarja. Danes je semkaj prišel vodja SDS Svetozar Pribečević. Njegovi »omisljeniki« so mu prirediteli na postaji svečan sprejem za njegovo skupščino, ki bo danes zvečer v največji niški dvorani. Vlada v Nišu kakor v okolici ogromno zanimanje. Svetozar Pribečević bo govoril o političnem položaju in sedanji vladi.

Naročča oča malodušnost v SLS.

Vedno večji odpor v lastnih vrstah. — Nasprotja med ljubljanskimi klerikalci. — Klerikalci zagrizeni nasprotniki Ljubljane in njenega prebivalstva.

Ali ste brali današnjega »Slovensca«? To, kar piše o volitvah, namreč. Res je dolgo in monotonno, par strani obsega se ponavljajočih fraz in tirad, a je zanimivo in poučno. Potrjuje namreč v polnem obsegu, kar smo napisali včeraj. Klerikalci postajajo malodušni, napredna fronta jim gre hudo na živce. V nervoznosti zmerjajo in klevečejo kar križem. Malo so imeli shodov, kjer se ne bi oglašali uporniki iz lastnih vrst, ki so siti demagogije z megleno avtonomijo in ki ne verujejo, da bi bila vera res v nevarnosti, ako bo izvoljen mesto klerikalnega advokata ali profesorja, mesto župnika ali kaplana ravno tako veren a v resnici morda še bolj res krščanski kmet ali obrtnik.

Ti vedno se ponavljajoči slučajji revoltiranja in pičla udeležba na klerikalnih shodih, ti pojavi, ki jih pri pozornem čitanju najdete potrjene tudi v »Slovencu« samem, vplivajo na štab SLS umevno zelo deprimirajoče. To tem bolj, ker pridobiva poštna misel naprednega bloka svoje pristaše tudi v krajih, ki so bili še nedavno izključno klerikalna domena.

Se slabši je položaj klerikalcev v Ljubljani. Nesoglasij v lastnih vrstah še vedno niso mogli poravnati. Levo krilo, ki je bilo od vodstva stranke doslej še vedno opeharjeno in tudi pri teh volitvah izigrano, se drži pasivno, tako da so morali za nedeljski shod poklicati pomoči iz okolice, da so uniosko dvorano vsaj za silo napolnili. Te difference vplivajo ševeda zelo močno na borbeni duh in klerikalni voditelji se prav dobro zavedajo, da bo ostalo mnogo njihovih volivcev prihodnji nedeljo doma.

Nedeljski nastop dr. Korošca, ki se je to pot prvič po dveh letih predstavil ljubljanskim volivcem kot poslanec mesta Ljubljane, je bil dokaz, da imata i g. Korošec i klerikalna stranka prav slabo vest, ker za Ljubljano, ki jima je v svoji desorijentiranosti poverila svoj skupščinski mandat, nista storila nič, prav nič. Zavedata se, da pri nedeljskih volitvah ne bo več one pomoči

iz neklerikalnih vrst, ki je omogočila izvolitev dr. Korošca. Ljubljanski volilci se ne bodo dali speljati drugič na led.

In to tem manj, ker klerikalci sami obujajo neprijetne spomine na prošlost. Bombastično napovedujejo, da bo oblastna skupščina nadaljevala delo bivšega deželnega zbora in deželnega odbora. Že samo ta neprevidna napoved mora iztresti vsakega Ljubljančana, ki bi morda še hotel voliti klerikalce. Ljubljana nikdar in nikjer ni mela hujšega in bolj škodljivega nasprotnika, kakor je bila klerikalna večina v bivšem deželnem zboru in odboru. Milijone in milijone velja mestno občino in njene davkoplačevalce nujno potrebno tlakovanje ulic, jo velja razširjenje elektrarne, zgradba moderne klavnice. Vse to je hotela občina narediti in zgraditi že pred vojno in vsi ti zneski bi bili že davno amortizirani, do zadnje pare poplačani. A klerikalni deželni odbor je izvršitev tozadevnih načrtov vedno znova onemogočal in tako prizadejal ljubljanskemu prebivalstvu ogromno škodo.

Sola v Gajevi ulici, ki jo bo morala mestna občina prej ali slej zgraditi, bi že davno stala in bila že plačana, ako zgradbe ne bi preprečil bivši deželni odbor. Tudi Aleksandrova cesta bi bila zazidana že pred vojno in palača Kreditne banke bi veljala banko komaj 10% tega, kar jo je stala sedaj, ako bi pred vojno izvedbe načrtov iz nagajivosti ne onemogočili zopet klerikalci v deželnem odboru.

Serijsko bi lahko še nadaljevali. Vse delo nekdanjega klerikalnega deželnega odbora je prepleteno od nagajivosti in škodovanja. Ljubljani in njenemu prebivalstvu. In ljubljanski volilci naj bi bili tako neumni in tako brezvestni, da bi glasovali za ljudi, ki se s takim »delovanjem« ponašajo in ga hočejo nadaljevati?!

Ne! Kroglica zavednega ljubljanskega volilca ne more in ne sme drugam, kakor v drugo skrinjico, v skrinjico Naprednega bloka!

Tramvaj pride letos v mestno upravo

Ugoden potek pogajanj z dunajsko družbo. — Načrti za izpolnitev in razširjenje tramvajskih zvez. — Dvotirne proge s Šiško in Vičem. — Tramvaj na pokopališče in k Savi.

Delegacija mestne občine ljubljanske pod vodstvom vladnega komisarja g. Anona Mencingerja se je včeraj povrnila z Dunaja, kjer je vodila pogajanja s tramvajsko družbo glede prevzema cestne železnice v Ljubljani, ki naj bi se potem reorganizirala in postavila na komercialno podlago. Člani delegacije so bili: mag. nadsveinik in načelnik gospodarskega urada g. Fran Jančigaj, direktor gradbenega urada inž. Prelovski, računski ravnatelj g. Ivan Volc, inž. Stanko Sunc in inž. Tekavčič za cestno železnico.

Kakor izvem, so poekala pogajanja na Dunaju še dosti povoljno ter je družba v marsičem popustila, tako da obstoja nada, da se končno mestni občini posreči prevzem cestne železnice. Pogajanja se bodo nadaljevala v Ljubljani in na Dunaju; ako ne nastopijo nove ovire, pride še tekom pomladi do sporazuma.

Vročja želja vseh za napredek Ljubljane vnetih meščanov je, da bi se ta pogajanja za občino uspešno končala, kajti takoj po prevzemu se prične izvajati zasnovani program glede razširjenja cestne železnice na

važne točke periferije mesta. Obsežni in na več let zahtirani program se bo izvajal s opnema. V prvi vrsti bo občina pristopila k realizaciji načrta cestnoželezniške proge Vič - Šiška. Ta proga bo vezala omenjena kraja središčem Ljubljane. Za zgradnjo te dvotirne proge je preračunanih okoli 18 milijonov Din. Cestna železnica bo vezala: Vič od cerkve po Tržaški cesti, Rimski cesti čez Gradišče po Šelenburgovi ulici s središčem pri glavni pošti, od tu bo šla po Dunajski cesti do »Evrope« in od tam dalje po Gosposvetski cesti tja do konca Zgornje Šiške. Glede zveze Viča s Šiško zagovarjajo nekateri načrt, da b proga tekla po Bleiweisovi cesti. Iz ozirov na javni promet in rentabilnost pa je prvi načrt ugodnejši.

Po končani zgradnji te proge bo občina pričela s spopolnjenjem starega tira, tako da bi se spremenil v dvojni tir, in da bi se nadomestili stari vozovi z modernimi. Zatem bi se pričela gradnja cestne železnice od hiše g. Šarabona na Zaloški cesti do pokopališča pri Sv. Križu in končno gradnja proge po Dunajski cesti do Save.

Budimpešta ni Tirana

Zanimiv komentar o Bethlenovem potu v Rim.

Budimpešta, 19. januarja. »A Reggel« priobčjuje zanimiv članek o nameravanem potovanju ministrskega predsednika Bethlena v Rim. Lisi piše med drugim:

Kakšne interese ima Madžarska na paktu z Italijo? Kaj nam more nuditi Italija razen Reke? Reka je pa mrtvo mesto, ki pričakuje oživljenja svoje trgovine od Madžarske torej od države ki je investirala v to pristanišče milijone Reka potrebuje nas. ne pa m njo. Madžarska trgovina ima na razpolago izborna tržaško in hamburško pristanišče. Reka se po svojem pomenu ne more meriti z nobenim madžarskim veleposlom, a razen Reke nam Italija ničesar ne more dati. Cilj Bethlenovega potovanja v Rim je torej jase. To notova-

nje ne more prinesiti Madžarski nobene nove politične orientacije, ne more pomeniti, da smo se izneverili sosedu na jugu, s katerim smo se na pritisk celokupne javnosti nedavno zblizali. Budimpešta ni Tirana. Pozdravljamo potovanje ministrskega predsednika v Rim iskreno, ako ne bo pomenilo nič drugega nego manifestacijo italijansko - madžarskega prijateljstva, vendar smo pa mnenja da bo za Madžarsko boljše, ako ostane pri dosedajni angleški orientaciji.

DVA SHODA V ZEMUNU

Beograd, 19. januarja. Popoldne priredi samostojna demokratska stranka v Zemunu velik shod, na katerem bo govoril posl. Svetislav Fecović. Ob istem času se vrši konkurenčni shod radikalne stranke, na katerem bo govoril notranji minister Boža Maksimović.

Sijajno ministristvo

Tvorita ga minister in sofer.

Beograd, 19. januarja. Vlada večina finančnega odbora je pregledala proračun ministarstva za konstituanto. Ministrstvo figurira v državnem proračunu samo z ministrom in s soferjem. To je celo oboje ministarstva za konstituanto. Večina je odobrila obe postavki brez vsake redukcije. Edino ministristvo, ki je izišlo iz debate nereducirano!

Planinska nesreča v Bosni?

Dušan Zinaja izginil.

Sarajevo, 19. januarja. V soboto zvečer je odšla na Bjelašnico skupina sarajevskih sportnikov, med katerimi se je nahajal tudi zagrebški sportnik, član Haška, Dušan Zinaja. Od tega dne do danes o družbi ni nobenega glasu, dasi bi se morala vrniti v nedeljo zvečer. Zato so se po mestu razširile vesti, da se je družba na izletu ponesrečila. Iz Sarajeva je odšla skupina starih sportnikov in turistov na Bjelašico do meteorološke postaje, da vidi, kaj se je zgodilo z Zinajo in njegovimi tovariši.

Zveza med Rumunijo in Francijo

Pariz, 19. januarja. Včeraj je bilo v Parizu in v Bukarešti istočasno obelodaneno besedilo francosko-rumunskih pogodb, ki so bile nedavno sklenjene. Na prvem mestu je obelodanjeno besedilo pogodbe o zvezi in prijateljstvu, nato besedilo konvencij o arbitražni pogodbi, s katero rumunska vlada potrjuje svoječasno izjavo Bratiana, ki jo je podal na konferenci v Ženevi in s katero se je Rumunija obvezala, da v nobenem slučaju ne napade Rusijo in da bo spoštovala status quo. V tem protokolu Rumunija končno naglašja, da tudi nobene ostalih držav ne bo napadla. Pogodba bo trajala 10 let.

OBREKOVANJE JUGOSLAVIJE

London, 16. januarja. »United Press« poroča iz Soluna, da se tamkaj širijo glasovi, da je Jugoslavija odredila delno mobilizacijo in da »koncentrira večje oddelke svoje vojske na mejah Albanije«.

PREDRZNO ITALJANSKO IZZIVANJE

Rim, 19. januarja. »Giornale d'Italia« objavlja proglas nekakega »ornogorskega« na rodnega odbora, ki zahteva naj Srbija izprazni Črnogorino in Hercegovino in naj jima da svobodo. Ti dve pokrajini bosta ustanovili posebno državo, ki bo še le odločala o tem ali se združi s Srbijo. »Giornale d'Italia« je osebno glasilo predsednika italijanske vlade Mussolinija in njegov izdajatelj.

KOLERA V GALICIJI

Varšava, 29. januarja. V vzhodni Galiciji se je pojavila epidemija, ki ima vse znake kolere. Dnevno umre 50 oseb. Vs protukrepi so ostali dosedaj brez uspeha.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Efekt: 2 1/2% drž. renta za vojno škodo 0-342, 7% invest. pos. 1091 0-82. Celjska posojilnica 198-198, Ljubljanska kreditna banka 150-0, Merkantilna banka 99-100, Prva hrvaška štedionica 890-0. Kreditni zavod 170-180, Strojne tovarne in ivarne 0-80, Trboveljska premogokopna družba 360-0, Zdržbene papirnice 12-0, Stavbena družba Ljubljana 55-65, Še šir 104-0, 4 1/4% kom. zad. dež. bke. 2-22, 4 1/4% zast. l. kr. dež. bke. 20-22.

ZAGREBSKA BORZA

Efekt: 7% invest. pos. 1921 82.2-83, 2 1/2% drž. rente za ratno štetu 343-243-343.5, Ljubljanska kreditna banka 150-0, Hrv. eskomptna banka 102-104, Kreditna banka Zgb. 102-104, Hipotekarna banka 897-905, Jugobanka 98.50-09, Pradedionica 457-465, Isis 50-55, Gutman 260-0, Slav. veljska 365-370, Vevče 120-0, Devize: Amsterdam 22.741-22.800, Dunaj 790.50-202.50, Berlin 13.4818 d. 13.5118, Bruselj 788-791, Italija 245.06 d. 247.06, London 275.70-276.50, Newyork 56.699-56.899, Pariz 225-227, Praga 168.0 do 168.85, Curih 10.94-10.97.

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 9.14, Pariz 20.62, Newyork 529.25, London 25.2025, Milan 22.42, Praga 15.8875, Dunaj 73.20.

Trst: Beograd 40.67, London 112.21, Curih 445.71.

MAKULATURNI PAPIR

à Din 5.—

prodaja uprava »Slov. Naroda«

Ogljeni (karbon) papir, indigo papir, barvne trakove, barve za štampiljke, paginirke in blagajne
dobite vedno in najceneje pri

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova 61 Telefon 980

M. Zarnik:

Narodni mučenik Pepe Škrjanc

Pohleven epos v 18 različno
dolgih spevih.

Že dolgo je Pepe premišljal, kaj po-
menijo mukajoči in rigajoči glasovi, ki
so zlasti ob melanholičnih nočeh nedelj-
skih popoldnevih kakor vzdihovanje
umirajočega slona prihajali iz daljave
preko grmovja in v solncu se lesketa-
joče otave. Lahen veter jim je dajal
crescendo in decrescendo, kar je še po-
sebnost krepilo melanholijo poznopole-
nega nedeljskega popoldneva, ko začne-
njo že prvi podleski cvesti.

Pepe je ubral v smeri, odkoder
je veter glasove dozdevno prinašal.
Končno se je ustavil ob nizkem plotu
vrta, sredi katerega je stala mala bajta.
Na vrtu so rasle zeljate glave, krom-
pir, paradižniki in fižol. Ob gredah so
cvetele balzamice, astra in primorži, ob
plotu pa krvavordeče in žolte georgine.
Pepe je vtaknil nos med georginsko
goščo in si ga opekel, kajti so bile
vmes tudi visoke koprive.

Nudila se mu je naslednja slika: V
odprtih, zelo pritličnem oknu je na
krojaški mizi po turško in bosopet se-
del Nace Stariha, glodal svoj bombar-
don in mu izvajal živalske glasove.
Rožena očala so mu v taktu drsala med
koncem in srečno višnjevega nosu, čez
sivoščetinasta lica so mu ritmično po-
igravale parafram podobne gube.
Pred seboj je imel prazen lonec, iz ka-
terege je štrlela kuhavnica in ob njo
so bile naslonjene note. Kajti je vežbal
nov umotvor v taktu bojnega marša.
Takt pa si je dajal s krčenjem in raz-
tezanjem debelih in zvrha kosmatih
prstov svojih bosih nog. Po rožnati ple-
ši se mu je izprehajala jesensko dre-
motna mesarska muha, a je ni čutil v
umetniški vnemi.

Pepe je strmel in si, kakor vedno,
če se je v nekaj zatopil, začel s prstom
brbati po nosu. Tedaj se je zopet ope-
kel na koprivi in zganile so georgine.

Nace se je prekinil in se iznad očal
ozrl. «No poba, kaj pa zijaš?» je pri-
jazno ogovoril nepoznanega poslušalca.

«Al' smem malo poslušati, ko tako
lepo delate?» je odvrnil Pepe proseč.

S tem je bilo prijateljstvo sklenje-
no. Z izrazom polaskanega umetnika
se je Nace podrgnil po svem strnišču

pod čeljustjo in zarenčal: «Saj lahko
notri stopiš, če ti je všeč.»

Pepe je preskočil plot in zlezal čez
okno v sobico, v kateri je dišalo po
manufakturnem blagu in svežih kuma-
rah. Sedel je na skrinjo in v navidez-
nem očaranju prenašal enoličnost bom-
bardonskih not. V resnici je pa štel
pse, ki so tuleč in cvileč izražali svoje
oddvojeno mišljenje. Najbližji je bil
Brnikov Sultan in najglasnejši, ker si
ni mogel tišati ušes, a radi verige niti
uteči. Potem se je slisal mezzosopran
Zeljarjevega Šekca, pomešan z diskant-
tom črnega Muškinclja, ki je živel brez
gospodarja kakor Pepe in sta si bila
raditega posebna prijatelja in duševna
brata. Pa bi vodilo predaleč, če bi na-
šteli vse.

Napoved je Stariha odločil zelen-
kastotivno, malokdaj snažno glasbeno
cev, segel na omaro po skledo s ku-
marčno solato, dobro zatreseno s po-
prom, ter dejal: «Lahko pomagaš.» In
sta jedla skupaj z edino leseno žlico,
ki je notri tičala.

Da bi se ne pričelo novo bombardi-
ranje, je spravil Pepe pogovor na
krasno štirivtrno harmoniko, ki je na
steni visela. «Harmonika, to je pa kra-
ljica štrementov», je izjavil Nace, ko
si je obrisal usta z roko, roko pa ob
hlačah.

Izluščil je kraljico iz zelene odeje
ter zasviral Radeckimars. Potem pa še
«Naprej zastava Slave» z napačno me-
lodijo in mesto trija je preskočil na ko-
račnico: «Ko sem še mlada bila, sem
zmiral mislila, da ni ga pač na svet',
k b' mi mogu krancelj vzeti'».

«Gospod Stariha, vi me morate har-
monike naučiti!» je bil edini vzklík, ki
se je po koncertu izvil Pepetu.

In tako se je tudi zgodilo. Pepe je
začel raznašati Nacetove kroatke
zgradbe, letal je po gumbih in šivanke.
Nace pa je Pepeta svirati naučil.

Potem pa se je razmerje ohladilo.
Pepe je nekje dobil na posodo harmo-
niko. Ne sicer tako veličastne, kakor
je bila Nacetova, a dobro dovelj, da
je v nekem izkuhu nanjo priredil glas-
beno soarejo, pobirajoč od pesalca in
ture le po en krajcar, ne pa «firarja»,
kakor ga je zahteval priznani umetnik
Ignacij Stariha.

Ni dognano, je li za stvarjo tičal
užaljeni mojster: Res pa je, da je pri
ponovitvi nastopil strah vseh tedanjih
paglavcev, civilni stražnik Mežan. Za-
sinel v lice kakor puran in v običajni
črni salonski suknji, je Pepeta za uše-

sa kratkoma dvignil od tal. Konfi-
sciral mu je tudi harmoniko in jo po-
zneje ob nepopisni grobosti vrnil last-
niku.

Fanta je za uho domov vlekel ob
vihtenju svoje palice, ki je tolikokrat
padala po paglavskih hrbtih. V zavesti
svoje javne važnosti je na Pepetovo
mamo in teto izpustil strašansko ne-
urje, pomešano s točo paraframov. Ško-
doželjne sosedo so pometale v stran
«Življenje svetnikov» ter se zbiral
pred hišo. Toliko sta prepadeni ženi-
ci z domačo slivovko in kransko kloba-
so vendar končno umirili zbesnelo oko
postave, da ovadba ni šla ne na šolo,
ne na rotož. Potem je stari Mežan za-
pustil hišo, se grozeče ozrl po zboru
radovednih bab, pljunil med nje ter
trdo stopajoč kakor penzioniran ma-
jor v splošni tišini slovesno odkorakal,
držeč palico z obema rokama na hrbtu
počez. Pod njo pa sta kazala škrica
suknje debelo vzboklino, tam kjer je
Mežana ob sedalo tolkel zavoj s klo-
basami.

Pustolovci v Hollywoodu

Hollywood, središče ameriške film-
ske industrije, je danes nekaka Meka
vseh pravovernih, up in nada sanjavih
deklet, ki bi rade postale filmske dive,
a tudi mnogo fantov, ki si delajo o film-
ski karijeri vse možne iluzije, skratka,
v Hollywoodu sili mlado in staro iz vseh
delov sveta. Zato ni čudno, da so med
temi privravnici tudi razni sumljivi tipi
in elementi, ki jih v Hollywoodu kar ni-
goli. Ameriški listi, k so vedno polni
raznih zgodb in anekdot iz filmskega
sveta, prinašajo čisto tudi poročila o
raznih sleparijah in pustolovcih, ki uga-
njajo v tem filmskem paradižu svoj
humburg.

Imenitno je naselil nekemu ele-
gantnemu, na videz simpatičnemu pu-
stolovcu eden ravnatelj podjetja Pa-
ramount. Direktor Artur Rossan se je
na svojem potovanju na morju seznanil
z mladim elegantom, ki se je predstavil
kot John Haldane, najstarejši sin grofa
Haldane. Ravnatelj si je štel v veliko
čast, da je smel mladega grofa povabiti
v Hollywood. Grof Haldane, ki se je za-
držal polnih 8 tednov v filmski prestol-
nici, je bil stalni gost filmskih magnatov,
igralcev in div. Nikomur se ni zdelo
sumljivo, da mladi elegant ni pravočasno
prejel očetovih čerkov iz Londona, zakaj
mladi grof baže ni imel namena, da po-
tuje v Hollywood, zato pa je njegov oče

denarne pošiljke dirgiral v New
York. Direktor Rossan je svojemu gostu
šel seveda na roko in če je bilo potrebo-
no, je segel tudi globoko v žep. Ne sa-
mo enkrat, marveč večkrat. Ker pa se
je to le prevečkrat ponavljalo, se je v
direktoriju vzbudil sum, ki je bil tudi
kmalu utemeljen. Še istega dne ko je
direktor zasumil, da z mladim grofom
ne more biti vse v redu, je ta že izginil
iz Hollywooda. Kasneje je Rossan izve-
del, da je imel opravka z navadnim al-
koholnim tihotapcem, ki si je za ta na-
čin privoščil lep in brezplačen dopust.

Tudi ženske ne zaostajajo v preme-
tenosti za moškimi. Na filmskem nebu
v Hollywoodu se je nekega dne pojavila
mlada krasotica, ki se je izdajala za
lady Diano Bathurst, hčerko znanega
angleškega grofa. Pripovedovala je, da
jo je zaneslo v Hollywood, kjer bi rada
vnovčila šest znamenitih ruskih slik.
Pustolovka je našla za svoje slike, čijih
fotografije je predložila, tri odjemalce,
ki so ji dali prav lepe zneske na račun.
Z denarjem se je nekaj tednov prav
imenitno zabavala in okoli nje se je
sukal ves mundeni svet. Morda bi še
več časa vlekla hollywoodske mogotce
za nos, da ji ni prekrizal računov angle-
ški konzul iz San Franciscu, ki je dobro
poznal Bathurstove in vedel, da kake
lady Diane ni v rodbini. Zato je obvestil
policijo v Hollywoodu, ki je dozdevno
grofico razrinkala kot običajno pusto-
lovko, doma prav blizu Hollywooda.

Neki pustolovec, ki je bil izredno
podoben znanemu filmskemu igralcu
Pat O Malleyu, je to spretno izkoristil.

V San Franciscu je zmešal glavo lepi in
bogati mladenki, ukradel pa ji ni samo
srca, marveč tudi lepo vsoto denarja.
Zapuščena in varana deklica je bila pre-
pričana, da jo je pustil na cedilu O
Malley in je slovitega igralca ostro na-
padla v lisih ter ga razkricala za na-
vamnega sleparja. Le s težavo je O
Malley dokazal, da je nedolžen in da
je moral kdo zlorabiti svojo sličnost z
njim. Goljuf pa je izginil brez sledu.

Še slabše se je godilo znani filmski
divi Claire Windsor, ki slovi kot ena naj-
lepših igralk Amerike. V avgustu 1926
so čikaški listi poročali, da ma Wind-
sorjeva mnogo dolga, da ne plačuje svo-
jih izdatkov, da prireja orgije in da je
nekega milijonarja, očeta številne rod-
bine, poglala v propast. O vsem tem
pa igralka, ki se je istočasno nahajala
v južni Kaliforniji, ni imela pojma. Skan-
dal je postal vedno večji in o njem
je izvedela tudi diva. Vrnila se je v
Čikago, kjer se je končno policiji po
dolgem trudu posrečilo ugotoviti, da je
igralko imitirala neka dama iz polu-
sveta, ki je res uganila pravcate orgi-
je in sleparije na račun Windsorjeve.
Še pravočasno pa je odnesla pete iz
Čikago.

Trgoške tiskovine kakor:
račune, pisemski papir, memo-
rande, karte, cenike itd. izdane
v najkrajšem času in ceno

Narodna tiskarna v Ljubljani

5000 Din posojila

išče nujno dama za štiri
mesece proti sigurni ga-
rantiji in obrestim. —
Ponudbe pod «Jamstvo
141» na upravo «Sloven-
skega Naroda».

Kontoristinja

z večletno prakso, zmože
na slovenskega, hrvatskega
in nemškega jezika, dobra
strojepisnica —
išče stalno službo. — Po-
nudbe pod «Vešča/140»
na upravo «Slov. Nar.».

«Mirja»

Kralja Petra trg 8, tele-
fon 220 — Premog drva
koks, cement 53/7

Umrla je naša ljuba

Hermica Fritsch

dne 18. januarja ob polu 18.

Pogreb blage pokojnice bo v četrtek,
dne 20. januarja ob polu 16. iz hiše žalosti,
Gradišče 8b/III na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 18. januarja 1927.

Rodbine: Fritsch, Roblek, Koutny

Mestni pogrebni zavod

Pralnica in likalnica HAMANN Ljubljana Mestni trg 8 (na dvorišču)

Mag. št. 1001/27.

Javen poziv!

Sklep vladnega komisarja za mesto Ljubljano z dne 24.
decembra 1926, št. 33.913, da zidaj mestna občina v bistveno
olajšanje stanovanjske bede večje število lastnih poslopij za
stanovanje in da naj v ta namen izda do najvišjega zneska
30.000.000 dinarjev občinske zadolžnice (6% obligacijsko po-
sojilo, vračljivo iz gradbenega fonda ad hoc potom žrebanja
v največ 30 polletnih enakih obrokih), je bil javno razglašen
po predpisu ljubljanskega občinskega reda in ni bil zoper nje-
ga v zakonitem roku prijavljen noben ugovor, niti vložen
kak priziv.

Tudi je naletel ta sklep pri našem časnikařtvu brez raz-
like političnih strank, kakor tudi sploh v vsej ljubljanski jav-
nosti na povsem dobrohotno presojo in bil prav simpatično po-
zdravljen.

Mestni občini je že znana namera nekaterih činiteljev, ki
so pripravljali pri subskripciji podpisati precej pomembne
zneske tega komunalnega posojila.

S pričujočim pozivom pa prosim mestna občina, da bi sploh
vsi oni, ki imajo voljo subskribirati, prijavili to nameravano
višino svoje subskripcije že sedaj in čim nujneje mestni obči-
ni, katera si želi pregleda o tej predsubskripciji zato, ker hoče
še tekom januarja 1927 izposlovati pri osrednji vladi dovolilo
za izdajanje tega posojila s pupilarno varnostjo in, če mogoče,
oprostitvijo od rentnine.

Zato je načelne važnosti, da more občina vladi že pri tej
svoji prošnji dokazati izvedljivost zamišljene akcije, to je da
je že danes zagotovljena ugodna oddaja obligacij. Seznam
predhodnih prijaviteljev naj torej, z drugo besedo, služi občini
kot važna opora pri njeni prošnji na finančno ministrstvo.

Prijave naj se oddajajo pisмено ali ustno pri mestnem knji-
govodstvu in naj vsak prijavitelj tudi pripomni, ali sme občina
njegovo prijavo z drugim vred dati javnosti v vednost, ali ne.

Posebno se obračamo še do onih, ki so po § 23 zakona o
stanovanjih (denarni zavodi, zavarovalnice, trgovska, indu-
strijska in podobna podjetja) dolžni sezidati stanovanja za
svoje uradnike in nameščenice.

Program, kje in kako naj se zida, bo občina po pregledu
statistike pri stanovanjskem sodišču sestavila sporazumno z
interesiranimi krogi, med katere bo v prvi vrsti šteli tudi sub-
skribente.

Tudi se bo v sporazumu z interesenti izdal svojčas pravilnik
o oddajanju stanovanj v hišah, ki bodo zgrajene s pomočjo
tega posojila.

Ponavljamo končno nujno prošnjo, da izvoli vsakdo, ki
misli subskribirati, to in pa nameravani znesek brez odloga
prijaviti mestnemu knjigovodstvu. Razume se, da to ni še
obvezna subskripcija, ampak le pomoček za pregled volje do
subskripcije.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 12. januarja 1927

Din 30—50.000

brezobrestnega posojila
da mirna in snažna stran-
ka za stanovanje dveh
sob in kuhinje. Vknjižba
na prvo mesto. — Po-
nudbe pod «Varno/135»
na upravo «Slov. Nar.».

Varanec v zakonu

želi dopisovati s samo-
stojno gospodično ali lo-
čenko, staro 20 do 25 let.
Neanonimne dopise pod
«Novo življenje/139» na
upravo «Slov. Naroda».

Železno posteljo

omaro in kuhinjsko opra-
vo takoj prodam. — Po-
nudbe pod «Oprava/101»
na upravo «Slov. Nar.».

Vdova,

dobra kuharica, išče služ-
bo gospodinjice pri samo-
stojnem gospodu ali vdov-
cu. — Ponudbe pod «Do-
bra gospodinja/133» na
upravo «Slov. Naroda».

Opremljeno sobo

s hrano oddam dijaku ali
gospodu; električna raz-
svetljava, event. s soupo-
rabo kopalnice. — Po-
nudbe pod «Opremljena
soba/134» na upravo «Slov.
Naroda».

Galoše

popravim po potrebi takoj.
— Lovro Brecljnik,
Ljubljana, Vidovdanska
cesta 2. 131

Zadnja pot kapitana Scotta

po Scottovem dnev-
niku in drugih virih
priredi Pavel Kuna-
ver, je zšla in se
dobi v knjigarni

TISKOVNE ZADRUGE

v Ljubljani Prešernova ulica 54
Nasprot glav. pošte
Brošurana knjiga
stane 36.— Din., ve-
šana 44.— Din.
Po pošti 3.— Din. več

GIOVANNI BOCCACCIO

DEKAMERON

Prevel dr. Andrej Buda

I. KNJIGA Brošurana 210 50.— platn.
Din 72.— tiskovna izdaja na bolj
sem papirja, poltrancoske vezave
Din 100.— Z ilustracijami

II. KNJIGA Brošurana Din 50.— platn.
Din 72.— tiskovna izdaja na bolj
sem papirja, poltrancoske vezave
Din 100.— Z ilustracijami.

Naroča se pri
Tiskovni zadrugi v Ljubljani,
Prešernova ulica 54

Veselo! Duhovito! Zabavno! Originalno!

Premijera!

Adam in Eva ...

Kača, jabolko in figovo
pero ... — Senzacija v
raju Adama in Eve ...
Čudeži iz prehistorične
dobe

Prekрасne žene celega
sveta — Kraljica lepote,
prekрасna Olive Borden
igra glavno vlogo v tej
imenitni in smehopolni
veseloligi.

Oglejte si gotovo ta
zanimivi film

Pridite ob: 4., pol 6., pol 8. in 9., toda ne pozabite priporočiti to izvrstno
komedijo Vaši dobri prijatelji! — Pri vseh predstavah svira naš pri-
znan prvovrstni umetniški orkester.

ELITNI KINO MATICA naidobnejši kino v Ljubljani.

Premijera!

Eva in Adam ...

Prvi okrasek Eve v raju ...
„Figovo pero“ vzrok več-
nega boja med možem
in ženo ... Čudeži da-
našnje mode in tehnike.

Prekрасne toalete v na-
ravni barvah Razkošna
modna revija pri pari-
škem kralju mode.

„Figovo pero“ je najboljša
veseloliga sedanosti.

Ne zamudite posetiti
predstav tega filma

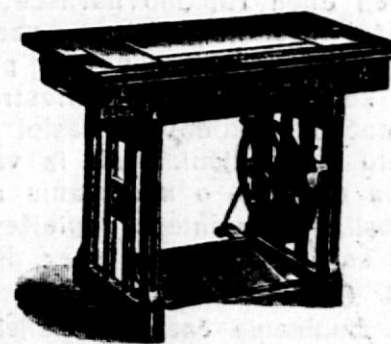
Edino najboljša darila so:

Josip Petelinca GRITZNER

in platinski stroji - Dubled

Vajniže cene. — Tudi na obroke. — Večletna
garancija. — Najnovejša oprema.

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7. (Polaj Prešernovega soomenika za vojo. Telefon 910

Stanovanje

večje sobe s kuhinjo in
priljubljeni isče mlad
zakonski par v stari ali
novi hiši. Plača 300—400
Din mesečno, event. pla-
ča 2 pol leta vnapijaj.
— Ponudbe pod «Čistost
114» na upravo «Sloven-
skega Naroda»

Seštevanje! Računanje

Burroughs Portable

Dolarjev 180.—

10 mesečnih obrokov

Brezplačno in neobvi-
zno predloženje

Glogowski & Co.
ZAGREB

Krakovska ulica 71

99.999 999.99